

Skatteministeriet
Udkast (1)

J. nr. 2005-231-0051

Forslag
til
Lov om ændring af affalds- og råstofafgiftsloven
(Fritagelse for affaldsafgift for forbrænding af fiberfraktioner der stammer fra afgangning og
separering af husdyrgødning)

· 1

§ 1

I lov om afgift af affald og råstoffer (affalds- og råstofafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 570 af 3. august 1998, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 359 af 22. maj 2000, § 1 i lov nr. 487 af 7. juni 2001, § 2 i lov nr. 1057 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 127 af 27. februar 2004 og senest ved lov nr. 1408 af 21. december 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 3, indsættes som *nr. 11*:

”11) Fiberfraktioner, der fremkommer efter afgangning og efterfølgende separering af husdyrgødning.”

2. I § 10 indsættes som stk. 9:

”Stk. 9. Hvis fiberfraktioner består af både fiberfraktioner, der kan fritages efter § 9, stk. 3, nr. 11 og af andre fiberfraktioner, der fremkommer efter afgangning og efterfølgende separering af afgiftspligtigt affald, opgøres den afgiftsfri mængde som forholdet mellem på den ene side den tilførte mængde husdyrgødning før afgangning og separering og på den anden side den samlede tilførte mængde afgiftspligtigt affald før afgangning og separering. Hvis fiberfraktioner fra husdyrgødning udgør mere end 95 pct. af den samlede mængde fiberfraktion, kan der opnås afgiftsfritagelse for den samlede mængde fiberfraktion.

§ 2

I lov om afgift af stenkul, brunkul og koks mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 28. september 1998, som ændret bl.a. ved § 5 i lov nr. 462 af 9. juni 2004 og § 35 i lov nr. 428 af 6. juni 2005 foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, nr. 6, indsættes som 2. pkt.:

”Derudover skal der betales afgift af varme produceret ved forbrænding af varer omfattet af § 9, stk. 3, nr. 11 i lov om afgift af affald og råstoffer”.

§ 3

Stk. 1. Skatteministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for loven.

Stk. 2. Loven har virkning fra 1. april 2006.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

Regeringen ønsker med lovforslaget at fritage afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgang og efterfølgende separering af husdyrgødning, fra affaldsafgift. Det fordi regeringen ønsker at støtte en ny teknologisk proces, hvor husdyrgødning, gennem først afgang og siden separering, behandles med henblik på en mere optimal gødningsudnyttelse og en CO₂-neutral energifremstilling.

2. Lovforslagets indhold

Med dette lovforslag foreslås det at fritage afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgang og efterfølgende separering af husdyrgødning, fra affaldsafgift.

Baggrunden for lovforslaget er, at der i områder med stor husdyrtæthed er både miljø-, energi- og samfundsmæssige gevinster forbundet med behandling af husdyrgødning efter en ny teknologisk proces. Processen indebærer, at husdyrgødningen først afgasses og siden separeres med henblik på en mere optimal gødningsudnyttelse og en CO₂-neutral energifremstilling.

Som et væsentligt led i den samlede proces indgår afbrænding af den fiberfraktion, som fremkommer ved separering af afgasset husdyrgødning. Den eksisterende affaldsafgift for afbrænding af husdyrgødning gør imidlertid, at det ikke er driftsøkonomisk rentabelt at etablere anlæg til afbrænding af fiberfraktionen. Affaldsafgiften fungerer dermed som en økonomisk barriere for realisering af de miljø-, energi- og samfundsmæssige gevinster som er forbundet med den samlede proces.

En affaldsafgiftsfritagelse for afbrænding af nævnte fiberfraktioner er i overensstemmelse med målsætningerne i regeringens affaldsstrategi 2005 – 2008. Disse omfatter forebyggelse af ressource tab og miljøbelastning fra affald, afkobling af væksten i affald fra den økonomiske vækst og sikring af mere miljø for pengene gennem øget kvalitet i affaldsbehandlingen og en effektiv affaldssektor. Ifølge affaldsstrategien skal affaldsbehandlingen forsat som hovedregel følge affaldshierarkiet, men kun når dette er både miljømæssigt velbegrunder og samfundsmæssigt effektivt.

3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Da der ikke hidtil er forekommet afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgang og efterfølgende separering af husdyrgødning, vil en lempelse af affaldsafgiften ikke umiddelbart føre til provenutab i form af færre indtægter fra affaldsafgiften.

I det omfang afbrændingen fortrænger fossile brændstoffer, vil der imidlertid kunne opstå et

provenutab i form af mindre energifgifter. Det forventes dog, at fiberfraktionen i første omgang hovedsageligt vil fortrænge vegetabilsk biomasse, som er fritaget for energifgifter.

I det omfang den fortrængte biomasse herefter erstatter fossilt brændstof, vil der opstå et provenutab fra mistet energifgift. Modsat vil afbrændingen af fiberfraktioner af husdyrgødning dog medføre en provenugevinst på affaldsvarmeafgiften.

Netto vurderes det, at en fritagelse fra affaldsafgift for afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgang og siden separering af husdyrgødning, kan ske uden nævneværdige provenumæssige konsekvenser i forhold til i dag.

4. Administrative omkostninger for det offentlige

[Afventer input fra SKAT]

5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Det forventes, at en afgiftsfritagelse vil gøre det driftsøkonomisk rentabelt at etablere anlæg til afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgang og efterfølgende separering af husdyrgødning. Dette vil give et økonomisk incitament til fordel for en bedre behandling af husdyrgødning, hvor man gennem først afgang og siden separering, opnår en mere optimal gødningsudnyttelse og en CO₂-neutral energifremstilling.

6. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

I det omfang der tilføres afgiftsbelagt affald til afgasningsanlæggene, vil lovforslaget kunne medføre at erhvervslivets administrative omkostninger i mindre omfang øges.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget forventes at have positive konsekvenser for miljøet. Dette ved at give økonomisk incitament til fordel for en ny bedre behandling af husdyrgødning, gennem først afgang og siden separering. Den nye behandling giver en mere optimal gødningsudnyttelse, mindre udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet, færre emissioner til luften, samt en CO₂-neutral energifremstilling.

Separering

Husdyrgødning genanvendes traditionelt ubehandlet gennem direkte udbringning på markerne. Dette med henblik på at udnytte gødningens indhold af de naturlige næringsstoffer kvælstof og fosfor i planteproduktionen. I områder med høje koncentrationer af husdyrbedrifter kan det dog ske, at jorden tilføres flere næringsstoffer end planterne har brug for.

Med hensyn til overskydende fosfor bindes denne hovedsagelig i jordlaget indtil et mætningspunkt nås. Overskrides mætningspunktet, er der stor risiko for omfattende miljøskadelig udvaskning. Er der tale om overskydende kvælstof, er der tale om en løbende miljøskadelig udvaskning.

I de senere år har landbruget erfaret, at separering udgør en lovende teknologi til forebyggelse af miljørisikoen forbundet med den traditionelle genanvendelsesmetode. Dette gør sig især gældende, når den kombineres med forudgående afgang af husdyrgødningen i et biogasanlæg. Separeringsteknikken går i korte træk ud på at separere husdyrgødning i henholdsvis en vådfraktion og en tørfraktion (fiberfraktion). Vådfraktionen vil efter separeringen indeholde cirka 30 til 40 procent af den oprindelige husdyrgødnings fosforindhold og cirka 80 procent af dens kvælstofindhold i uorganisk

form. Omvendt vil fiberfraktionen indeholde cirka 60 til 70 procent af det oprindelige fosforindhold og cirka 20 procent af det oprindelige kvælstofindhold i organisk form.

Effektiv gødningsanvendelse

Vådfraktionen lave indhold af fosfor og høje indhold af uorganisk kvælstof betyder, at den kan udnyttes bedre som gødning på markerne end rå ubehandlet husdyrgødning.

Gennem spredning af vådfraktionen på markerne har landmænd for det første mulighed for at give afgrøderne en præcis mængde kvælstof, uden samtidig at tildele for store mængder fosfor. Det er især en fordel i miljøfølsomme områder, hvor jorderne i forvejen er tæt på at være mættet med fosfor. Risikoen for udledning af fosfor til vandmiljøet sænkes altså dermed betydeligt.

For det andet er det uorganiske kvælstof let tilgængeligt for planterne. Det betyder at risikoen for udvaskning af kvælstof også minimeres. Den forbedrede udnyttelse af husdyrgødningens kvælstofindhold medfører samtidig, at forbruget af handelsgødning kan reduceres.

Af andre miljøfordele ved spredning af vådfraktionen, frem for ubehandlet husdyrgødning, skal også nævnes reducerede emissioner (methan og lattergas) til luften, samt reduktion af de lugtgener, som spredning af husdyrgødning på markerne medfører.

Biogasfremstilling

Ved en forudgående afgangning af husdyrgødningen i et biogasanlæg optimeres gødningsanvendelsen yderligere. For det første forbedrer afgangningen separeringsmulighederne, således at en større del af husdyrgødningens værdifulde kvælstofindhold ender i den våde del. For det andet indgår der i afgangningsprocessen typisk andre organiske materialer, såsom animalsk fedt og slagteriaffald, der ligeledes indeholder kvælstof, som ender op i den våde del efter separeringen. Den øgede tilførsel af kvælstof gør det muligt yderligere at reducere forbruget af handelsgødning. Endelig produceres der CO₂-neutral biogas, som bidrager til opfyldelsen af Danmarks klimaforpligtelser.

Afbrænding af fiberfraktionen

Den positive miljøudvikling hen mod en mere optimal genanvendelse af husdyrgødningens næringsstoffer gennem afgangning og separering bremses af manglende muligheder for at afsætte den tørre del af husdyrgødningen (fiberfraktionen) til gødningsformål.

Det skyldes, at fiberfraktionen høje indhold af fosfor og af organisk bundet kvælstof, giver den en ringe effektivitet som gødning. Omfanget af fosfor kan overstige planternes behov og organisk bundet kvælstof optages kun i ringe grad af planterne. Anvendelsen af fiberfraktionen som gødning indebærer altså en forhøjet risiko for udvaskning af fosfor og kvælstof til vandmiljøet.

De ringe afsætningsmuligheder for fiberfraktionen gælder især i de områder, hvor husdyrtætheden er så stor, at der er særlig risiko for udvaskning af fosfor og kvælstof til vandmiljøet. En måde at sænke de lokale miljørisici på ville være at transportere fiberfraktionen væk fra de pågældende områder til udbringning i andre områder. Undersøgelser har imidlertid påvist, at det frem for borttransport vil være både miljømæssigt og samfundsøkonomisk fordelagtigt at afbrænde fiberfraktionen. Dette med henblik på generering af yderligere CO₂-neutral energiproduktion. Ved afbrænding af den afgassede og separerede fiberfraktion sker der således næsten en fordobling af energiudnyttelsen, i forhold til hvis der alene blev satset på biogas.

En yderligere miljøfordel ved afbrænding er, at stort set hele fiberfraktionens fosforindhold

koncentreres i asken. I denne form er det lettere at transportere til et område med underskud af fosfor og dér erstatte kunstgødning. Den koncentrerede fosfor forventes endvidere på sigt at kunne genanvendes i fremstillingen af kunstgødning. Dette gælder ligeledes andre nyttige næringsstoffer (kalium, svovl og magnesium), som også er indeholdt i asken.

Ved afbrænding forsvinder hovedparten af fiberfraktionens kvælstofindhold med røggassen som frit kvælstof. Med hensyn til udledningen af NO_x'er og andre klimagasser ligger denne inden for grænseværdierne i EU's affaldsforbrændingsdirektiv.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at have nogen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget notificeres ifølge informationsproceduredirektivet. Herudover er forslaget notificeret for Kommissionen efter EU's statsstøtteregler. Skatteministeren bemyndiges til at sætte ændringerne i kraft med virkning fra 1. april 2006, når Kommissionens godkendelse foreligger.

10. Kommunikationsplan

[Afventer input fra SKAT]

11. Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige		Der forventes ingen nævneværdige provenumæssige konsekvenser
Administrative konsekvenser for det offentlige	[Afventer input fra SKAT]	[Afventer input fra SKAT]
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Det forventes, at en afgiftsfritagelse vil gøre det driftsøkonomisk rentabelt at etablere anlæg til afbrænding af fiberfraktioner, der fremkommer efter afgangning og efterfølgende separering af husdyrgødning. Dette vil give økonomisk incitament til fordel for en miljø- og energimæssigt bedre behandling af husdyrgødning, hvor man gennem først afgangning og siden separering, opnår en mere optimal gødningsudnyttelse og en CO ₂ -neutral energifremstilling.	
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget forventes at medføre positive miljømæssige konsekvenser. Dette i form af reduceret risiko for fosfor og kvælstof udvaskning til vandmiljøet, reduceret brug af kunstgødning og endelig CO ₂ -neutral energifremstilling.	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet		I det omfang der tilføres afgiftsbelagt affald til afgasningsanlæggene, vil lovforslaget kunne medføre at erhvervslivets administrative omkostninger i mindre omfang øges.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget notificeres ifølge informationsproceduredirektivet. Herudover skal forslaget notificeres for Kommissionen efter EU's statsstøtteregele.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Der gives afgiftsfritagelse for afbrænding af fiberfraktioner, der er fremkommet efter afgasning og efterfølgende separering af husdyrgødning.

Til nr. 2.

Det er kun fiberfraktioner fra husdyrgødning, der afgiftsfritages. Hvis fiberfraktioner består af både fiberfraktioner fra husdyrgødning og af fiberfraktioner fra anden afgiftspligtig affald, opgøres den afgiftsfrie mængde som forholdet mellem på den ene side den tilførte mængde husdyrgødning før afgasning og separering og på den anden side den samlede tilførte mængde afgiftspligtigt affald før afgasning og separering. Hvis fiberfraktioner fra husdyrgødning udgør mere end 95 pct. af den samlede mængde fiberfraktion, afgiftsfritages den samlede mængde fiberfraktion.

Til § 2

Til nr. 1

Der gives ikke fritagelse for varme produceret ved afbrænding af fiberfraktioner, der er fremkommet efter afgasning og efterfølgende separering af husdyrgødning.

Til § 3

Til stk. 1.

Bestemmelsen i lovens § 1 skal statsstøttenotificeres til EU-kommissionen, og kan derfor først træde i kraft, når Kommissionen har godkendt bestemmelserne efter statsstøtteregele. På grund af denne notifikation, bemyndiges skatteministeren til at sætte loven i kraft, når statsstøttegodkendelsen foreligger.

Til stk. 2.

Virkningstidspunktet for afgiftsfritagelsen fastsættes til tidspunktet for fremsættelse af lovforslaget i Folketinget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

I lov om afgift af affald og råstoffer (affalds- og råstofafgiftsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 570 af 3. august 1998, som ændret ved § 1 i lov nr. 359 af 22. maj 2000, § 1 i lov nr. 487 af 7. juni 2001, § 2 i lov nr. 1057 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 127 af 27. februar 2004 og lov nr. 1408 af 21. december 2005, foretages følgende ændringer:

§ 9. ---

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Fritaget for afgift er:

- 1) Biomasseaffald, der kan tilføres forbrændingsanlæg uden kommunal anvisning i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 638 af 3. juli 1997 om biomasseaffald, i læs, der udelukkende indeholder denne type affald.
- 2) Rent fyldjord og ren jord, der tilføres et deponeringsanlæg som hele selvstændige læs, og som anvendes til daglig afdækning og slutafdækning.
- 3) Kompost, der opfylder kravene til anvendelse uden særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, til slutafdækning på losse-pladser.
- 4) Affald, som fjernes fra afsluttede deponeringsanlæg (lossepladser, fyldpladser eller specialdepoter), der ikke er omfattet af § 11, stk. 6.
- 5) Farligt affald, herunder klinisk affald, der tilføres et forbrændingsanlæg i læs, der udelukkende indeholder farligt affald.
- 6) Kødmel, benmel og fedt, som stammer fra forarbejdning af animalsk affald og tilføres et forbrændingsanlæg i hele selvstændige læs fra en godkendt forarbejdningsvirksomhed. Det er en betingelse for afgiftsfritagelsen, at kød- og benmelet ikke må anvendes i foderet til dyr, der anvendes til fødevarerproduktion.
- 7) Deponering af aske eller slagge fra separat forbrænding af specificeret risikomateriale, hvor der foreligger et veterinært krav om deponering.
- 8) Deponering af aske eller slagge fra separat forbrænding af kød- og benmel, hvor kød- og benmelet er omfattet af nr. 6, men ikke af nr. 7.
- 9) Olie- og kemikalieforurenet sand fra kommunal strandrensning i hele, selvstændige læs.
- 10) Papirslam, som anvendes ved industriel produktion.

§ 1

1. I § 9, stk. 3, indsættes som nr. 11:

”11) Fiberfraktioner, der stammer fra afgangning og separering af husdyrgødning”

